

JUSTITISMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. maj 2013
Kontor: Asyl- og Visumkontoret
Sagsbeh: Anne-Marie Træholt
Sagsnr.: 2013-0032-0562
Dok.: 651471

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 186 (Alm. del), som Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 8. januar 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Morten Bødskov

/

Lennart Houmann

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 186 (Alm. del) fra Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Vil ministeren redegøre for reglerne for asyl, herunder i særlig grad hvad angår reglerne for hvornår og hvordan myndighederne vurderer, hvorvidt en asylopholdstilladelse kan inddrages pga. stabile forhold i hjemlandet eller i nærområdet?”

Svar:

1. Efter udlændingelovens § 7, stk. 1, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen (konventionsstatus).

Efter udlændingelovens § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (beskyttelsesstatus).

2. Det følger af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, at en tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages, når grundlaget for ansøgningen eller opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede, herunder når udlændingen har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8, og forholdene, der har begrundet opholdstilladelsen, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse, jf. §§ 7 og 8.

Det følger desuden af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når en udlænding, der har opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, rejser på ferie eller andet korterevarende ophold til det land, hvor den myndighed, der har givet opholdstilladelsen, har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse omfattet af § 7, og forholdene, der har begrundet opholdstilladelsen, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer sådan forfølgelse, jf. § 7 og § 8, stk. 1 og 2. Inddragelse kan ske indtil 10 år efter det tidspunkt, hvor opholdstilladelsen er meddelt første gang.

Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse finder bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 1, tilsvarende anvendelse. Dette følger af udlændingelovens § 19, stk. 6. Der skal således ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelser tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særligt belastende på grund af bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens tilknytning til herboende personer, konse-

kvenserne for herboende nære familiemedlemmer og udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet.

Afgørelser om inddragelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, jf. udlændingelovens § 19, træffes af Udlændingestyrelsen i første instans med klageadgang til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 2.

3. Udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, er senest affattet ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven m.fl.

Det fremgår bl.a. af forarbejderne til lov nr. 365 af 6. juni 2002, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 21, i lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002, at bestemmelsen i § 19, stk. 1, nr. 1, indebærer, at Udlændingestyrelsen skal undersøge, om der er grundlag for at inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, når styrelsen bliver opmærksom på forhold, der kan tyde på, at opholdsgrundlaget for en udlænding med konventions- eller beskyttelsesstatus var urigtigt eller ikke længere er til stede. Dette gælder både, hvis konkrete forhold vedrørende den enkelte udlænding har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse, og hvis de generelle baggrundsoplysninger viser, at forholdene i den pågældendes hjemland har ændret sig på en sådan måde, at den pågældende ikke længere risikerer forfølgelse.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det endvidere bl.a., at Udlændingestyrelsen skal foretage en gennemgang af et antal relevante prøvesager vedrørende personer fra det pågældende land, hvis baggrundsoplysningerne om forholdene i lande, hvorfra Danmark har modtaget udlændinge, der meddeles konventions- eller beskyttelsesstatus, viser, at forholdene i et land har ændret sig afgørende. Udlændingestyrelsen skal i den forbindelse vurdere, om de pågældendes opholdstilladelser skal inddrages under henvisning til, at forholdene i hjemlandet har ændret sig på en sådan måde, at de pågældende ikke længere risikerer forfølgelse.

I det omfang prøvesagerne om inddragelse påklages til Flygtningenævnet, vil det afhænge af Flygtningenævnets vurdering af sagerne både i relation til forholdene i hjemlandet og i relation til udlændingelovens § 26, om Udlændingestyrelsen skal fortsætte med at gennemgå øvrige relevante sager med henblik på konkret stillingtagen til eventuel inddragelse, eller om styrelsen indtil videre skal følge udviklingen i det pågældende land med hen-

blik på eventuel forelæggelse på ny af relevante prøvesager, hvis forholdene i landet afgørende ændrer sig.

Oplysninger om ændringer i situationen i hjemlandet for den enkelte udlænding med konventions- eller beskyttelsesstatus vil i nogle tilfælde kunne fremkomme i forbindelse med, at udlændingen rejser tilbage til hjemlandet – eventuelt for en kort periode – hvorved det viser sig, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår således også, at Udlændingestyrelsen altid skal foretage en gennemgang af sager vedrørende flygtninge, der rejser til hjemlandet, for at tage konkret stilling til, om de pågældendes opholdstilladelser skal inddrages.

Som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, kan der kun ske inddragelse i medfør af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, i forhold til udlændinge med tidsbegrænset opholdstilladelse.

4. Udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, blev indført ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 om ændring af udlændingeloven.

Af forarbejderne til lov nr. 572 af 31. maj 2010, jf. punkt 7.2 i bemærkningerne til lovforslag nr. L 188 af 26. marts 2010, fremgår det bl.a. om baggrunden for indførelsen af bestemmelsen, at den daværende regering fandt det uacceptabelt, at udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8 (asyl), rejser på ferie eller andet korterevarende ophold i hjemlandet, når de har oplyst over for de danske myndigheder, at de risikerer forfølgelse i hjemlandet. Det var bl.a. opfattelsen, at der ikke i den forbindelse skulle skelnes mellem flygtninge med tidsbegrænset opholdstilladelse og flygtninge med tidsubegrænset opholdstilladelse:

”Når flygtninge med tidsubegrænset opholdstilladelse frivilligt rejser på ferie i hjemlandet, og forholdene i hjemlandet har ændret sig, og det således viser sig, at de ikke længere risikerer forfølgelse, skal deres opholdstilladelse – ligesom for flygtninge med tidsbegrænset opholdstilladelse – som udgangspunkt inddrages.

Dette gælder uanset, om der er tale om en ændring i de generelle forhold i hjemlandet, eller om der er tale om en ændring i den enkelte udlændings situation i hjemlandet.

...

En udlænding, der har haft opholdstilladelse på grundlag af konventionsstatus eller beskyttelsesstatus i 10 år eller mere, må

antages at have opnået en sådan tilknytning til det danske samfund, at en rejse af kortere varighed til hjemlandet eller et andet land, hvor asylmyndighederne har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse, normalt ikke kan føre til, at opholdstilladelsen inddrages.”

Bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, omfatter således udlændinge, der i 10 år eller mindre har haft opholdstilladelse – både tidsbegrænset og tidsubegrænset – på grundlag af udlændingelovens § 7 og § 8, stk. 1 og 2. Det vil afhænge af en konkret og individuel vurdering af de samlede omstændigheder i hver enkelt sag, om der er grundlag for inddragelse.

Oplysninger om en udlændings rejse til hjemlandet kan f.eks. fremkomme i forbindelse med Udlændingestyrelsens administration af reglerne om udstedelse af rejsedokumenter og fremmedpas.

Reglerne om Udlændingestyrelsens udstedelse af rejsedokument for flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, og udstedelse af fremmedpas til bl.a. udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, herunder om påtegning og ophævelse af rejsebegrænsning i forhold til det eller de lande, hvor den myndighed, der har givet opholdstilladelsen, har fundet, at den pågældende risikerer forfølgelse omfattet af udlændingelovens § 7, findes i §§ 6-7 i udlændingebe kendtgørelsen, bek. nr. 727 af 28. juni 2012.

5. For så vidt angår udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med konventionsstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1, skal reglerne om inddragelse af opholdstilladelse administreres i overensstemmelse med flygtningekonventionens artikel 1 C om ophør af flygtningestatus.

Efter flygtningekonventionens artikel 1, litra C, finder flygtningekonventionen ikke anvendelse på en flygtning, der

- ”(1) på ny frivilligt har søgt det lands beskyttelse, i hvilket han har statsborgerret; eller
- (2) efter at have mistet sin statsborgerret frivilligt har generhvervet denne; eller
- (3) har erhvervet en ny statsborgerret og nyder godt af det lands beskyttelse, i hvilket han er blevet statsborger; eller
- (4) frivilligt på ny har bosat sig i det land, som han har forladt, eller udenfor hvilket han er forblevet af frygt for forfølgelse; eller

(5) ikke længere kan afslå at søge det lands beskyttelse, i hvilket han har statsborgerret, fordi de omstændigheder, ifølge hvilke han er blevet anerkendt som flygtning, er bortfaldet. Denne bestemmelse skal dog ikke finde anvendelse på en af denne artikels artikel A (1) omfattet flygtning, som kan påberåbe sig tvingende grunde, der har deres oprindelse i tidligere forfølgelse, til at afslå at søge beskyttelse fra det land, i hvilket han har statsborgerret;

(6) uden at være i besiddelse af nogen statsborgerret er i stand til at vende tilbage til det land, i hvilket han tidligere har haft fast bopæl, fordi de forhold, som førte til, at han er blevet anerkendt som flygtning, ikke længere er til stede. Denne bestemmelse skal dog ikke finde anvendelse på en af denne artikels afsnit A (1) omfattet flygtning, som kan påberåbe sig tvingende grunde, der har deres oprindelse i tidligere forfølgelse, til at afslå at vende tilbage til det land, i hvilket han tidligere havde fast bopæl.”

De første fire ophørsgrunde tager udgangspunkt i den enkelte flygtnings individuelle forhold, mens det centrale i nr. 5 og 6 er, at forholdene i det land, hvor den pågældende flygtede fra, har ændret sig i en sådan grad, at flygtningen ikke længere kan påberåbe sig beskyttelse efter konventionen.

Af forarbejderne til lov nr. 572 af 31. maj 2010, jf. punkt 7.3 i bemærkningerne til lovforslag nr. L 188 af 26. marts 2010, henvises der til, at det fremgår af UNHCR's Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status, pkt. 135, at »omstændigheder« omhandler fundamentale forandringer i landet, som kan formodes at fjerne grundlaget for frygten for forfølgelse. At der sker en evt. forbigående forandring i forholdene vedrørende den enkelte flygtnings frygt, der ikke indebærer en sådan grundlæggende ændring af omstændighederne, er ikke tilstrækkeligt til, at denne bestemmelse finder anvendelse.

Ved afgørelser om eventuel inddragelse af opholdstilladelser meddelt efter udlændingelovens § 7, stk. 1, hvor inddragelse overvejes som følge af ændringer i de generelle forhold i hjemlandet, skal der således tages stilling til, om der er sket så fundamentale, stabile og varige ændringer i hjemlandet, at opholdstilladelsen kan inddrages.

6. Ved afgørelser om eventuel inddragelse af opholdstilladelser meddelt efter udlændingelovens § 7 skal der tillige tages stilling til, om udlændingen ved en tilbagevenden til hjemlandet vil risikere dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, dvs. overgreb, der er omfattet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og dennes 6. tillægsprotokol eller FN's Tortur-

konventions artikel 3. Disse bestemmelser er absolutte og gælder således, uanset om udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, (konventionsstatus) eller § 7, stk. 2 (beskyttelsesstatus).